

HARM REDUCTION MUST GO ON

SPOLEČNÉ STANOVISKO EVROPSKÁ SÍŤ CORRELATION / EHRN (CORRELATION – EUROPEAN HARM REDUCTION NETWORK) A EUROASIJSKÁ ASOCIACE HARM REDUCTION (EURASIAN HARM REDUCTION ASSOCIATION) K POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB HARM REDUCTION BĚHEM KORONAVIROVÉ KRIZE.

Ve spojitosti s epidemií COVID 19 mohou být uživatelé návykových látek z mnoha důvodů považováni za rizikovou skupinu. Velice často žijí na okraji společnosti bez domova, jsou nezaměstnaní, bez peněz, bez sociální podpory a zdravotní péče a zároveň čelí systematické diskriminaci a kriminalizaci od většinové společnosti. Velice často se potýkají s mnoha zdravotními obtížemi, které mohou zvyšovat riziko fatální infekce COVID-19 (zahrnuje dlouhodobé nemoci jako CHOPN (Chronická obstrukční plicní nemoc), HIV, TB, rakovina a další nemoci postihující imunitní systém). Organizace poskytující služby Harm Reduction (nizkoprahové služby pro uživatele návykových látek) jsou často jediným místem, kde může být těmito lidem poskytnuta zdravotní péče. Tyto organizace nabízejí mnoho služeb včetně zdravotní a sociální podpory a rovněž umožňují kontakt s dalšími institucemi, které těmito lidem pomáhají přežít.

Proto vyzýváme regionální i národní vlády a mezinárodní organizace, aby zavedly následující bezpečnostní opatření a:

1. Během epidemie COVID 19 zajistili nepřetržitý a udržitelný provoz nizkoprahových zařízení a dalších služeb Harm Reduction pro uživatele návykových látek. To zahrnuje zejména služby typu substituční léčba, asistovaná léčba heroinem, výměnný program, výdej naloxonu a přístup do aplikačních místností. Mimoto je třeba zajistit poskytování běžných základních služeb jako např. ubytování, sprchu, oblečení, jídlo, které jsou zejména pro lidi žijící na ulici naprosto zásadní.

2. Zajistili odpovídající financování nizkoprahových zařízení i služeb Harm Reduction a poskytli jim účinné prostředky pro ochranu zaměstnanců a klientů před nákazou (mýdlo, dezinfekci na ruce, jednorázové roušky, hygienické utěrky atp.).

3. Uvědomili si důležitost a význam nizkoprahových zařízení a služeb Harm Reduction ve spojitosti s pandemií COVID 19 a věnovali pozornost obzvláště ohroženým skupinám jako jsou uživatelé návykových látek.

4. Vypracovali jasné postupy a opatření pro služby Harm Reduction s ohledem na tíživou situaci uživatelů návykových látek a podobných cílových skupin. Tyto postupy by měly být sestaveny ve spolupráci s pracovníky služeb se zřetelem na doporučené postupy WHO a vládní nařízení.

Konkrétně doporučujeme následující:

5. Výdej substituční léčby a asistovaná léčba heroinem by měli zůstat dostupné případně rozšířené o výdej s sebou tak, aby pacienti chodili na výdej léku méně než jednou týdně. Pro tyto účely by měla být rovněž zajištěna dostupnost lékáren.

6. Umožnit výdej většího množství materiálu ve výměnných programech tak, aby se minimalizoval počet kontaktů. S sebou by měly být vydávány i kontejnery na toxický odpad.

7. Služby Harm Reduction by měly vydávat ochranné pomůcky a informovat zaměstnance, klienty a dobrovolníky o epidemii, jak se chovat a chránit. Lidem s horečkou, kašlem či kýcháním je třeba vydávat mýdlo, alespoň 60 % alkoholové dezinfekce na ruce, jednorázové roušky i nádoby na odpad.

8. Nízkoprahová zařízení, zařízení s aplikačními místnostmi i azylové domy by měli edukovat a podporovat uživatele návykových látek v prevenci šíření infekce COVID 19. Klienti by si při vstupu do zařízení měli dezinfikovat ruce a v zařízení nezůstávat déle, než je nezbytně nutné. Namísto vaření v zařízení vydávat připravené jídlo s sebou. Je třeba zavést všechna nezbytná opatření k dodržování potřebného odstupu mezi zaměstnanci a klienty. Dále je důležité pravidelně větrat ve všech místnostech zařízení. Je nezbytné zabránit shlukování, omezit dobu pobytu a stanovit maximální počet denních návštěv. Lidé s trvalým bydlištěm by měli zůstat doma a využívat pouze výdeje materiálu a parafernálií.

9. Situaci uživatelů návykových látek je třeba důsledněji monitorovat. V případě výskytu symptomů je nutné poskytnout veškeré ochranné pomůcky a zajistit lékařské vyšetření. V takových případech je nezbytná spolupráce se službami veřejného zdravotnictví a nemocnicemi k zajištění přímé lékařské a následné péče.

10. Ubytovny pro bezdomovce musí být dostupné a upravené tak, aby byli odděleni lidé bez příznaků od lidí s příznaky, kteří musí dodržovat karanténu, avšak nemusí být hospitalizováni. Ubytovny musí dále zajistit a dodržovat veškerá potřebná opatření spojených s COVID 19, snížit pravděpodobnost shlukování osob a zamezit tak možnému šíření nákazy a zajistit nutnou zdravotní péči.

11. Přerušit skupinové aktivity do odvolání, a pokud je to možné, přejít na on-line kontakt. Příjem nových klientů by měl být dočasně pozastaven, stejně tak soudem nařízené léčby, návštěvy probačních pracovníků či povinný odběr moči atp.

12. Služby Harm Reduction by měli zajistit bezpečné pracovní prostředí, informovat o vývoji a chránit pracovníky a klienty před přenosem viru. Poskytovatelé služeb by měli určit nezbytné pracovní funkce a pozice a naplánovat alternativní možnosti v zapojení jiných zaměstnanců při poskytování služby.